

Feedbackgeletterdheid in het onderwijs

Handvatten voor docenten

Dit document includeert handvatten om feedbackgeletterdheid in het onderwijs te integreren. Feedbackgeletterdheid is uitgewerkt in vier onderdelen. Het eerste onderdeel (De student benoemt de eigen rol binnen het feedback proces) is geformuleerd als voorwaarde om succesvol te zijn in de andere drie onderdelen (verwerven, actie ondernemen en geven van feedback). Feedback geeft inzicht in de persoonlijke bekwaamheid en wordt gezocht, gegeven en gebruikt om deze bekwaamheid (verder) te ontwikkelen.

Feedback includeert zowel feed-back, feed-up en feed-forward. De vier onderdelen kunnen gebruikt worden als leeruitkomst(en), leerdoelen, leeropbrengst(en), al naar gelang de opzet van het curriculum. Het is advies is om alle onderdelen elk leerjaar terug te laten komen, waarbij de student zich steeds verder ontwikkelt in feedbackgeletterdheid. Het advies is om het geheel integraal te verweven binnen het curriculum, omdat de onderdelen onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

Eigen rol erkennen

De student erkent de eigen rol binnen het feedback proces.

- a. De student herkent feedback in verschillende verschijningsvormen.
- b. De student vormt zich een eigen mening over het nut van feedback en kan deze mening onderbouwen.
- c. De student ziet/ervaart feedback als onderdeel van het onderwijsproces en van het eigen leer/ontwikkelp proces.
- d. De student vormt zich tijdig een realistisch beeld van de verwachtingen en succescriteria.
- e. De student ziet de eigen verantwoordelijkheid binnen het feedbackproces.
- f. De student ziet feedback als tussentijds inzicht over de eigen bekwaamheid.

Feedback verwerven

De student verwerft feedback.

- a. De student stelt vast aan wie feedback gevraagd kan worden om de eigen ontwikkeling te stimuleren.
- b. De student neemt initiatief in het vragen van feedback aan relevante anderen.
- c. De student is in staat (verdiepende) vragen te stellen die leiden tot feedback die hem of haar verder helpen in het leerproces.
- d. De student vraagt feedback met de intentie om te leren en maakt daarbij passend gebruik van verschillende vraagtypen (follow-up, probleemgerelateerd, leerdoel/leeruitkomstgerelateerd).

Actie ondernemen

De student onderneemt op adequate wijze actie naar aanleiding van gevraagde en ongevraagde feedback.

- a. De student interpreteert de ontvangen feedback in het kader van de eigen ontwikkeling.
- b. De student vraagt om verduidelijking of gaat in gesprek met de feedbackgever over de inhoud van de feedback wanneer dit nodig is.
- c. De student reflecteert op het eigen functioneren.
- d. De student is zich bewust van emoties die worden opgeroepen door feedback, laat zich in het leerproces niet belemmeren door deze emoties maar zet deze waar mogelijk in.
- e. De student scheidt bruikbare en minder bruikbare feedback van elkaar door de feedback en het eigen werk kritisch met elkaar te vergelijken.
- f. De student bepaalt een strategie om de feedback toe te passen.
- g. De student koppelt terug aan de feedbackgever welke acties naar aanleiding van de feedback zijn ondernomen of ondernomen zullen worden.

Feedback geven

De student geeft op effectieve wijze bruikbare feedback aan een ander.

- a. De student geeft feedback aan de hand van de aan de opdracht of handeling gerelateerde criteria.
- b. De student stemt de inhoud van de feedback en de wijze waarop die gegeven wordt, af op de feedback-ontvanger.
- b. De student brengt zowel waardering als opbouwende kritiek op heldere wijze onder woorden.
- c. De student onderbouwt de gegeven feedback en kan deze toelichten.

Auteurs: Martijn Leenknecht (m.j.m.leenknecht@hz.nl), Christel van den Hooven (c.van.den.hooven@hz.nl), Hanneke Wiltjer (wilt0007@hz.nl).

Versie: 20 maart 2023

Bij vragen of opmerkingen kun je contact opnemen met de auteurs.